Balassa-Gyarmat, 1887. november 20. 47. szám. XV-ik évfolyam.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . . . 6 frt.
Fél évre . . . . . 3 frt.
Negyed évre . . . . . 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára: 15 krajczár.
Előfizetni csupán a kiadóhivatalnálilehet B.-Gyarmaton.
Előfizetési pénzek, reclamátiók és hirdetések a kiadóhoz intézendők.

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HÍRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdászati hetilap.

A lap szellemi részére a a nyilttérr vonatkozó minden közlemények a szer, kesztőhöz küldendők.
Hirdetések díja: 6t betűs petitsor 5 kr. — Nagyobb és többszöri hirdetések jutányosan eszközöltetnek.
Bélyeg minden beiktatásnál 30 kr.
Nyilttér garmond sora 20 kr.

[illegible]-gyarmati Népbank.

A [illegible]mati Népbank igazgatói állása [illegible] József elhunytával szintén üresedésbe jött. Most nagy kérdést képez ott, hogy ki lesz az igazgató?

Van olyan párt, mely ezen állásra oly egyént akar kiszemelni, aki csak a firmát adja, a kezelést illető minden dolgot majd csak elvégzi a mostani aligazgató Elfer Ede úr. Igy jött combinatióba Scitovszky János alispán és Hanzély László úr.

Van olyan párt is, mely az eddigi rendszer fentartásával, az igazgatói állásra a polgári elemből keres férfiút.

Ezen nézetek azonban nem helyesek és nem czélszerűek. Valjuk meg őszintén, hogy a Népbanknál egyes egyének felülkerekedése által sok szabálytalanság, hogy ugy mondjuk rendszertelenség volt észlelhető, minek néhány scrupulosus igazgatósági tag titkon és nyiltan többször adott kifejezést. Hogy az efféle dolgok nem emelték ezen népszerű pénzintézet hitelét, azt természetesnek találta mindenki.

A Népbank — 120,000 frtnyi alaptőkéjével — hivatva lenne első rangú vidéki pénzintézetté emelkedni, hivatva lenne arra, hogy olcsó hitelével a földmivelés ipar és kereskedelem istápoló forrása legyen. A mostani rendszer fentartása mellett azonban ezen czélok utolérhetők nem lesznek, sőt koczkáztatva látjuk a Népbank jövőjét, ha nem sietünk ott valami jó és üdvös reformot sürgősen behozni.

Az eddigi rendszer szakitásával nyiltan kimondjuk, hogy a Népbanknak első sorban is szüksége van vezérigazgatóra, vagyis oly férfiura, aki az intézetnek méltányosan fizetett tisztviselője, s aki az intézet ügyeit közvetlenül vezeti, a pénzügyi viszonyokat figyelemmel kiséri, az intézet működésének irányt ad, az intézet jó hirnevét koczkáztató cselekmények elháritására különös gondot fordit, szóval teste és lelke lesz a pénzintézetnek.

A vezérigazgatói állás rendszeresitése nem is ütköznék semmiféle anyagi akadályokba.

Igen helyes nézet az, hogy az ugynevezett napibiztosi intézményt el kell törülni. Régi alendrián ellenőrzési intézmény ez, mely a modern pénzkezelés keretébe már be sem vág.

De nem is vállalkoznak a napibiztosságra mások, mint legtöbbnyire élemedett öreg emberek, akik se nem látnak, se nem hallanak, s lassuságukkal csakis a kezelést és napi munkát nehezitik, nagy bosszuságokra a könyvelő és pénztárnok uraknak.

A vezérigazgatói állás a napibiztosi alendrián intézményt egészen feleslegessé tenné, s igy a napibiztosoknak eddig kifizetett összeget, mely évenként mintegy 300 frtra felrúg, a mostani igazgatói tantiemhez adva, körülbelül 1000 frtos fizetést lehetne biztositani a vezérigazgatónak.

Oly összeg ez, melyért a vezérigazgatóságra szivesen vállalkoznók több vagyonos jó hirnévben álló oly férfiú, a ki szeret a közdolgokkal foglalkozni.

Nyilt levél

Nagyságos Scitovszky János urhoz, Nógrádvármegye alispánjához, a b gyarmat-vanyarczi megyei út érdekében.

Nem akarok, de nem is tudok megválni azon gondolattól, hogy B. Gyarmat, a megyének ezen székhelye, igen tekintélyes vidéki várossá fog emelkedni; ha t. i. a megyék a mainál czélszerűbb módon, s lehetőleg a székvárosok körül fognak csoportositttatni; hogy a megye alkatrészei a központ körül fekűdjenek, és azzal jó közlekedési eszközökkel összekötve legyenek. Az csak idő kérdése, Hogy Hontnak egyik fele, Ipolyságig és a zólyomi hegyekig Nógrádhoz fog csatoltatni; a másik felét pedig kapja Bars, melynek Léva legyen a székhelye. (Ez az idő messze lehet még! Szerk.)

Ha körül nézünk, azt tapasztaljuk, hogy B. Gyarmatnak kedvező helyrajzi fekvése van. Országos és megyei utak veszik minden irányban körül. Budapest, Ipolyság, Cséb, Kékkő, Losonez, Szécsény és Szirák, s igy hét felé sugárzanak ki belőle a kőutak; mig az ipolysági vasut Hécsével, a budapesti pedig az ország fővárosával fogja összekötni. Lakossainak tekintélyes része élelmes zsidóságból áll, mely mozgalmas életet kölcsönöz a városnak és a vidéknek; és igy csak hasznos polgári elemet képező iskolákra van szükségünk, és a természet törvényeinél fogva, nem sokára elő lesz varázsolva a derék vidéki város.

Ezt azért bocsájtom előre, hogy ne kicsinyelje senki fölvett tárgyamat, a sziráki megyei utat.

A napokban jöttem haza B. Gyarmatról, és elszomorodva tapasztaltam, hogy a várva várt csinált út irányz. a régi nyomon, a becskei parton és Becske falujun keresztül van kiczövekelve.

Nem tudom ki bir az utvonalak kijelölésénél döntő súlylyal: de azt állitni merem, hogy a becskei partot az utvonalba bevenni, merénylet a megye jóléte ellen; mert ezzel hitem szerint közel fél mértfölddel meg lesz hosszabbitva az út, és hasonlithatlanul több költségbe fog kerülni, mintha a nándori kőhidtól jobbra, a becskei határban fekvő mirtonréti völgyön keresztül, Becske hegyeinek nyugati oldalán, a mostani dülő uton a berczeli határon a káplonai dülőn át vezettetnék a falun végig Vanyarcznak.

A rövidebb vonalon és igy olcsóbb kiállitáson kivül ajánlja az erre vezetést ama tekintet is, hogy ha Becskének a patakon keresztül vezettetnék, ez oly magas töltést s oly hosszu hidat igényelne, a mi elnyelné az uti alap tetemes részét; és nemsokára elnyelné a becskei alacsonyabb fekvésü házakat; mert az ijesztő mérvü vizmosások rengeteg iszapot szoktak a patak szabad folyása mellett is lerakni; és mi fogna történni ha a nagy vizárnak gátat, töltést épitünk?

Nem szabad ezen ut épitéséhez hozzá fogni, mig az irányt szakértők és érdekelt férfiak, a megyei hatóság ellenőrzése mellett meg nem vizsgálják; és a költségvetést mindkét irányban el nem készitik. Szokjunk el a régi divattól, midőn a megyei utakat, a főtisztviselők, és a megyének nagy befolyásu vezérei, saját érdekükben és saját birtokaikon vitték keresztül. Hadd jusson már döntő szerep a közérdeknek is.

Tisztelettelljessen fölkérem tehát Nagyságodat, ki a megye osztatlan bizalmát oly nagy mértékben birja, mint az országban az alispánok közül csak kevesen, hogy ezen, a megyére, különösen pedig a sziráki járásra nézve életkérdést képező tárgyat kezébe venni, s a közérdekben megoldani méltóztassék.

Bednár István.

Reflexsiók.

Azt várnók, hogy a közmiveltség tokozatos fejlődésével, előhaladásával, a társadalmi bajok, viszásságok is lassanként helyes, jó irányba vezettetnek, megorvosoltatnak; azonban úgy látszik, hasztalan várunk oly megváltó szellemre, tényezőkre, melyek képesek lennének az emberiség nyakán ülő nagy, ólomsulyú problemákat úgy oldani meg, hogy elérhetnők azt, mi az

TÁRCZA.

Az utolsó rózsához.

Midőn pirulva bontád ki kebledet,
Órám — mosolygva tekintél szerte szét;
Mint ifju lányka szüzies gyönyörrel
Érzed a tavasz csodás igéretét.

Mily szép virágzó volt akkor még a föld,
Virult az élet a kis virágokon,
Hűs volt a harmat és hóbb a napsugár,
Édesebb a dal a madár ajkakon.

Pirulva hajtád le ártatlan fejed,
Ha jött a szellő s át fontak karjai.
Édes gyönyör közt ringatott ölében,
Susogtak szerelmi vallomásai.

Még jobban elpirultál, mikor a nap
Szét szórta tündöklő fénysugárait;
Az első sugár te hozzád sietve,
Ajkidra csókdosá égő csókjait.

S ha jött az est ezernyi csillagával,
Meg jelent a szellid halvány arczú hold;
Bágyadó sugári rajtad elmerengtek,
Mig a hajnal p rban végsőt haldokolt.

Ébredt a lányka, elsőt mosolygva rád,
Égi harmatként gyönyörtől könnyezőn
Kebléhez ölelt . . . Mily szépek voltatok!
Mint két testvér, oly hűen ölelkezőn.

Elmulva mind ez; gyors, röpke szárnyakon
Fölötted egy élet szállt sietve el;
Ádáz kezekkel tépve ifjuságod,
Gyönge tagjaidra hervadást lehel.

Nem ringasz többé a szellő ligy ölén,
Nem csókdos többé az enyhe nap sugár;
A gyöngéd szellő bősz orkánná fajult,
S a nap az égre csak lenyugodni jár.

Minden halott már! a tékozló ősznek
Dermesztő szelével te küzdesz csupán;
Mely egykor enyelgve játszott körülted,
Most tépi bszirmaid, egyet — más után.

Oh jöjj hát te is! ha halni végzeted,
Oda tűnjek, hol meghalni oly dicső;

A lányka szeret — és keble oly meleg —
Álomba ringat, hisz hü testvéred ő.
Iff. Berczelly.

Az ipolysági touristák.

Útleirás.

(Folytatás.)

Alig hogy a fogadóba értünk, kisiettünk a tavon épült ebédlőnkbe, és mintha a természet jutalmazni akarta volna fáradalmainkat, az ég elborult, a tó mozogni kezdett, a habok birokra keltek, a tó zöld szine fehér habbá olvadt, az ég dörgését viszonozta egész bömböléssel a sok kiálló szikla tenger, a tó túlsó oldalán, ott hol a vasutról kiszáltunk a 6324 l magas Saroteinon szakadt az eső, s oly sajátságos tölcsérben ereszkedett az le, hogy a hegyet nem is láthattuk, mig a tó ellenkező oldalán dél felé a magas Dachsteinra támaszkodott a szivárvány élénk szineivel, de csodás szineit nem tükrözte vissza a tó, mert mérges volt; ebédlőnket is meg megmozgatta.

De minden mulandó. A zivatar is elmult, és élvezzük az est szépségeit; a tó lassankint vissza nyerte bölcs nyugalmát, megcsendesült, sima lett a tükre, mintha megszánta volna a fent ragyogó csillagokat, hiva őket fürdésre. De nem oda Buda Szép, igen szép a természet, de az alvás is jól fog esni. Jó éjszakát!

Másnap julius 20-án kora reggel megnéztük a templomokat, mert a már leirt templomon kivül a fogadó szomszédságában a tó parton áll az evangelicus templom. A társaság egy része a városba szaladt, P. J. sógorával egy sandolinra ült, én pedig nőmmel szintén kimentem a tóra és egy órát csolnakon bimbálództunk; a tóról bámultuk a sziklához ragadt várost. A visszajövő gőzhajónál volt a találkozás. Az egész társaság a Gozau malomba rándult, oda érve láttunk a tó végén a völgyből lefolyó patak által hajtott fürész malmot — no biz ennél szebb a Kuchlnka féle málnapataki műfürész malma is és a touristák most azt kutatták, ki volt az inditványozó, mindőn vicispánunk által előre voltunk figyelmeztetve, de a tervező ki nem tudódott.

Visszatérve a semmi ujat sem mutatott Gozau malomtól, egy szép kirándulást tettünk Löhn faluba, ott megnéztük a sófőzést, a müvezető igen szivélyes ember lévén, n indent részletesen megmutogatott; megmutatta a csatornákat, a főzést, a só hámzást, a formába öntést, elmondotta, hogy a levezető csöveken naponta 1500 tehát évente 406.000 akó só vizet dolgoznak fel és ebből 130.000 mázsa krystalozódott sót főznek. A só főzdéből visszaérkezvén, megfürödtünk; a viz † 12 fok volt, de azért minden hidegsége mellett sajátságosan kellemes volt. Én Hederváryval kétszer mentem a vizbe, a fürdés után egészen megfrissülve készültünk az elutazásra. Jó villás reggeli után mely ebédnek is beillett volna, a hajó kikötőhöz siettünk és az ott felállitott vas oroszlán mérlegen magunkat megmérve kitünt, hogy én 122, P. J. 75, P. E. 75, Sz. B. 51 kilo. Tesék ezen számokból lutriba tenni, hátha ternót csinál. A nők sulyát el nem árulom.

Még egyet kell megemlitenem Hallstadtban, a mi szép és jövedelmes az mind a Seaueré a fürdő, a halászat, a posta, a fogadó, minden szép ház, az mind Seaueré, csak egy nem az övé, a vadászat, ezt gróf Csekonich Endre bérli s nem tudom, hogy mássza meg a sziklákat, miután azt hiszem ő is megközelíti a 122 kilót.

A gőzhajón nem sokára csengettek és mi a vasuti indoházhoz indultunk, utunkat Ischl felé folytatandó; a gőzhajóról folyton néztük a soha el nem telejthető Hallstadtot. Gőzhajónk az orosz nyaralójánál kikötött s a vasutra szálltunk. Midőn azonban a vonatunk a Gozau mühle előtt elrobogott, valamennyien tul oldalra fordultunk, igy akartuk megboszulni a semmit nem mutatott Mühlét.

V. Ischl, Gmunden.

Délután volt, mikor Ischlbe értünk. Utunk mindig ismétlése volt, a már látott szépségeknek, a hegyek, a kőoszlopok, a Traun folyónak sebes morája mindig lekötötte figyelmünket, egyes pontokon az ablak felé rohantunk, de oly sebesen haladtunk, hogy a tájék szépségeivel együtt szemünk előtt elmosódott.

Vitális Mór.

(Folytatása következik.)

egyének megelégedése, boldogsága tekintetéből elérendő lenne. Ugyan van-e valaki, a ki megtudná mondani valójában az okát társadalmi viszonyaink ziláltságának, ellentétes voltának; de ha tudnók is, úgy látszik, hogy az emberi ész, még ha az okozat megvolna is, sokkal korlátoltabb, erőtlenebb, mintbogy többnyire az ember gyarlóságából származó bajok számnélküliségé, orvoslására módot lelhetne, de ha fel is találtatnék a gyógyszer, például törvény alakjában, mit ér, ha az alkalmazás és végrehajtás hiányos, vagy ugyancsak az emberi gyarlóság miatt sokszor nem is lehetséges.

1872 ben tett nagyobb utazásom alkalmával Fuksz Vilmos hasongondolkozásu úrral kerülvén egy kupéba, csak hamar szőnyegre került a minden gondolkodót állandó lehangoltságban tartó szomorú közállapotok taglalása. Hosszas beszélgetésünk végeredménye az volt, hogy a sulyos bajokban vergődő emberi társadalmat csak a közerkölcsök megjavulása lenne képes — megorvosolni; csakhogy mondá: „a sülylyedés sok tekintetben oly mélységes, hogy annak elháritására egy uj Messiás megjelenésére lenne szükség, a ki — ha lehetséges lenne — még hathatósabb eszközökkel, érvekkel kelne harczra, hogy az embereket a nemes erkölcsöknek meghóditsa.“ E messiásra hasztalan várunk, megjött már az, birjuk hagyományát, a minden jónak alapjául szolgáló „szeretet“ ajánlásában, parancsában. Vajha e magasztos érzés igazán áthathatná kebleinket!

Azt mondják sokan, hogy az emberek, az erkölcsök a lefolyt századokban sem voltak jobbak, sőt, hogy a mostaniaknál is rosszabbak lettek volna! Ki tudja való-e ez, közülünk ki tehetne erről tanuságot? Öregeink nem győzik magasztalni a „régi jó időket.“ Lehet, hogy igazságot mondanak az előbbiek, de ha úgy is van, csoda lenne e az? hiszem ha a történelem lapjait olvassuk, lehetetlennek kell tartanunk az akkori társadalom, és erkölcsök elnem vadulását a századokig tartó bel, — külháborúk, a vallási villongások között, a mikor ha hozattak is törvények, azok leginkább az állam létföltétele, és a privilégizált osztály javára czéloztattak.

Hogy a mai nemzedék talán jobb, mint a régi volt, azzal kár neki dicsekedni. Kérdhetném azt, hogy milyen lenne akkor ha öt helytelen vágyaiban, szenvedélyében nem korlátoznák az alkalmazott, szigorú törvények, melylyek közül némelyek a kellő megfontolás hiánya, s a közviszonyok nem eléggé méltatása miatt idő előtt, mások idő után hozattak. De daczára a sok törvénynek, ébren legyen mindenki, hogy vagyonát, személyét az emberek furfangja, elvetemültsége ellenében megvédelmezhesse. Hajdan az enyém, és tied közt az anyagi — ököljog határozott, ma ennek nyomába a szellemi — ököljog lépett; mely gonosz irányú fölényével, hogy mit képes kivinni igen sokszor a tudatlan ártatlanság, és legtisztább igazság ellenében is, naponként látjuk. Hát azt minek mondjuk, mikor a földhöz tapadt szegény családos munkásnak munkaapadás alkalmával annyit adunk, mennyi talán neki száraz kenyérre sem elég, hogy annál nagyobb legyen utánna nyereségünk. Igaz, hogy aztán ő is hasonló pénzzel fizet, s valóságos zsarnokává lesz a munkaadónak, ha alkalmilag a munka nagyobb mértékben összetorlódik. Én minek előtte itélnék, mindig azt nézem, kit itélek meg. Egészen más, és jogosult itélet, alá esnék szerintem az ügyefogyott napszámos, ha a hivatottak által erkölcsileg máskép neveltetnék, ha azok lehetőleg példányképei lennének az erkölcsi tökéletességnek, és szóval: ha a nálánál „különbek“ valóban a szép, és jóban is különbek lennének.

Az sem mutat nagy javulására, és szelidülésére az erkölcsöknek, ha az éhező nyomorultan a lézengő betegen szivünknek igen sokszor nem spontán mozgségéből, hanem hivatalos behatások alatt, vagy épen külső kényszer folytán segitünk. Valljon nevezhető-e ez érdemnek, humanizmusnak?

Igen is megjött az eszményi erkölcsök, az eszményi ember szeretet igazi hirdetője, megálapitója, tehát társadalmunk legnagyobb jóltevője. Itt vannak köztünk magasztos elveinek hivatott letéteményesei. Tőlük függ legnagyobb részben, hogy korunk társadalma, erkölcsisége igazán különb legyen, mint a régi korban volt.

Perémi Gábor.

A magyar nyelv és a hadsereg.

Ausztriával való közjogi viszonyunknak magyar nemzeti szempontból kétségkivül leggyengébb oldala a nyelvkérdés általában, de különösen a hadsereg nyelve. Ez az egy, bár a helyzet kényszerűségét el kell ismernünk, nem felel meg nemzeti jogos igényeinknek. Igaz hogy Ausztriának megvan velünk szemben az az előnye, hogy hivatalos nyelve egy világnyelv, melynek tudása minden művelt emberre is kiváló szükség, de ezzel szemben a paritás alapján kétségbe nem vonható a mi nyelvünk egyenjogusága, melynek kiváló támogatója az a körülmény, hogy nemzetül compactabbak, történelmi fejlődésünk alapján egységesebbek vagyunk, mint a Lajthán tuli birodalmi részek. A tény — a hadsereg egységének szempontjából — mégis az, hogy a hadsereg nyelve a német.

Ily viszonyok mellett nemzeti aspiratióinknak csak a hadsereg nevelésében marad annyi tere, hogy nyelvünk jogait nemcsak védhetjük, hanem időnként fejleszthetjük is. S ha e téren haladást tapasztalunk, azt minden magyar ember csak a legnagyobb örömmel fogadhatja.

Ily haladás constatálható évről évre a delegatiók tárgyalásaiból. Igaz, hogy e haladás nem tart, és egyelőre nem is tarthat lépést a nagy közönség óhajaival sem az ellenzéki szónokok elvi magaslatról hangoztatott sokszor üdvös kivánságaival, mert e téren, ha a békés fejlődést kivánjuk, az erőszakosság eleve ki van zárva; hanem e haladás mégis olyan, hogy idővel teljesen kielégitheti igényeinket.

A magyar delegatió hadügyi albizottsága a napokban behatóan tárgyalván többek közt a katonai akadémiák és katonai tanintézetek ügyét, a magyar nyelv tanitása körül a multhoz képest történt örvendetes javulást tudomásul vette, de azért egyszersmind annak a kivánságnak is kifejezést adott, hogy a katonai intézetekben a magyar nyelv tanitására nagyobb gond és több idő forditassék. E határozat mellett azonban komoly hang emeltett a mellet is, hogy a katonai tanintézetekben a magyar korona területéről való ifjak mind tartozzanak magyarul tanulni; továbbá a mellett is, hogy a magyar ifjaknak tannyelve is magyar legyen.

De e kivánságok, ha egész terjedelmökben érvényesülnének is, nem tennék meg a hadseregre azt a hatást, a mit magyar szempontból óhajtunk, ha közönségünknek a gondolkodás módja a katonai pályára nézve nem változik.

Ismeretes dolog, hogy a magyar ifjuság igen csekély részben megy hivatásszerűen a katonai pályára, hanem megelégszik azzal, ha védkötelezettségének az egyéves önkéntességi szolgálattal eleget tett. Pedig, hogy lehessen a hadsereg magyar szellemű, ha tisztjei közt csak elvétve akad egy egy magyar?

A rokonszenv, melyet a közöshadsereg nem magyar származásu tisztjeinél tapasztalunk, a kik köztünk élnek, a kik tulajdonságaiukat megismerik, — még nem teremtheti meg a magyar szellemet; az a magyarnyelvtudás, a melyet akár a katonai intézetek, akár a mindennapi érintkezés ad meg, egyszerűen csak a katonaságnak a polgári magyar elemmel való érintkezést teszi lehetségessé; de a magyar nemzeti érzés, a nemzeti aspiratiok csak akkor fognak hóditani a hadseregben, ha a magyar elem tudatosan és következetesen tért foglal.

Azért addig is, mig a törvényhozás és annak különféle faktorai a maga rendes utján biztositják a magyar nyelv jogait a hadseregben, fontolja meg közönségünk, hogy a nemzetek erejét nem az intézmények és a törvényes biztositások, hanem a nemzet fiai képezik; ezek képesek érvényt szerezni a nemzeti aspiratióknak még akkor is, ha azok a törvényben kifejezve nem volnának; ellenben nemzeti öntudat nélkül hiába való minden törvényes intézkedés.

A magyar nemzet történetében semmi sincs oly határozottan kidomboritva, mint a hadi dicsőség; a magyarság egyik legkiválóbb jellemvonása a lovagiasság, a harczvágy, a hősiesség Ne engedjük e jellemvonásunkat a modern élet által elhomályosittatni, hanem inkább fejlesszük azt és beleillesztve magunkat az uj nemzeti fejlődés kerékvágásba, adjuk azt a hadsereg szolgálatába, s igy közvetve a nemzeti aspiratiók szolgálatába az által, hogy gyermekeinket, a kik ugy is nehezen tudnak az elméleti pályák tultömöttsége miatt állást foglalni, s tisztességes kenyér keresethez jutni, a katonai pályára.

A főváros és a vidék.

Az ötvenes években az volt a jelszó, hogy a fővárosba kell csoportositani a szellemi és munka erőket a tőkét és kereskedelmet, Budapestet olyan széppé kell tenni, hogy magyar ember Mekkája legyen, mely felé imádattal forduljon a hivők serege.

Gyönyörködve hallottuk elbeszélni a külföldi utazók ama megjegyzéseit, hogy ilyen szép hely, mint a mi fővárosunk, nincs több a kontinensen, hacsak Madridot nem hasonlitjuk hozzá. Szóval megfeszitett erővel törekedtünk arra, hogy a mi fővárosunk a legműveltebb legyen. Sokban czélt is értünk.

A visszaállitott alkotmányos idő fokozta a törekvéseket, a kormány maga is mindent megtett a fővárosért. Kiemelte elsüppedt helyzetéből, világvárossá tette és felruházta minden jóval, a mivel csak lehetett.

A főváros azzal hálálta meg mind e törekvéseket, hogy iparkodik megmagyarosodni.

Kötelessége ez, — nem tartozunk köszönettel érette.

Magyarország fővárosa nem lehet más mint magyar.

Hanem az intéző körökben tovább mennek, mint kellene A fővárosnak ma már a lábán kellene járnia s e helyett a kormány folytonos dédelgetésében részesül a vidéki városok rovására.

Mi a mi fővárosunkból nem akarunk Bécset csinálni, nem akarjuk, hogy mesterségesen fejlesztessék, mert maga magától is fejlődésképes, csak egy kissé szigorubban kell fogni.

Egykor azt tartotta a közmondás, hogy minden ut Rómába vezet. Ezelőtt minden vasut, viziut és országut Bécsbe vezetett, ma minden ut Budapestre vezet.

A főváros a kormány támogatása mellett kezd azzá fejlődni, a mi Francziaországban Páris, hogy mig ennek két millió lakosa van, addig a többi vidéki városok közül csak egy két legnagyobbnak van 2 300.000 lakosa, ugy Budapest is, mig a fővárosnak lakossága 4—500 ezer között változik, a vidéki városok közül egynek van 70 ezer lakosa, a többi város mind lentebb áll népesség dolgában.

S ha nézzük a kulturális fejlődést, mig a főváros a kormány által teljesen berendeztetik mindennemű szakiskolákkal, muzeumokkal, akadémiákkal, addig a vidéki városok annak vannak kitéve, hogy iskoláikat elveszitik, megvannak a kulturális magas igények, de nincs meg hozzá az erő a mivel fentartassanak, illetőleg kielégitessenek.

A vidéki városok saját erejükből, egyesek áldozatkészsége folytán haladhatnak valamire s ha áll az, hogy legalább lesz egy berendezett városunk, az is állni fog, hogy a főváros felszivja legjobb kulturális erőinket, s mig ő haladni fog, mi nem leszünk képesek vele lépést tartani. Lesz tehát egy fejlett fővárosunk és lesz sok elmaradt vidéki város.

Nem hozunk fel sok és nagy dolgot a dédelgetésekből. A kinek szeme van: láthat

Számos eseteket hozhatnánk fel, a melyek mind arra mutatnak, hogy a vidéki városok az állami kedvezményekben nem részesittetnek, pedig édeskevésbbé kerülne az, ellenben a főváros gazdagon dotált iparával, kereskedelmével, kulturális fejlettségével elnyomja a videket, mert nem egyenlő mértekkel mérnek az emberek számára

És mert ez igy van, felvetjük azt a kérdést is, hogy van e arány abban, hogy a különféle adót, de különösen a házbérjövedelmi adót némely vidéki városok egyenlő magasságban fizetnek a fővárossal, ugy annyira, hogy a ház az ilyen vidéki városokban vagyont nem képez a háztulajdonosok a közegészségügy kárára kénytelenek minden szurdikot felhasználni, hogy bérlett helyiséggé tegyék, mig a gazdagon berendezett főváros házainak legnagyobb része adómentes.

Nem irigyeljük mi a főváros előnyeit, hanem annyit kérhetünk, hogy a vidéki városok és figyelemben részesittessenek. (E.)

A vörös kereszt egylet évi közgyülése.

A magyar szent korona országos vörös kereszt egylete nógrádmegyei választmánya f. évi november 12 én tartá meg évi rendes közgyülését Kövy Tivadarné ő nagysága elnöklete alatt; a mely alkalommal az egylet pénztárosa Havas Gyula úr az előzőleg kiküldött szükebb körü bizottság által már megvizsgált számadásait terjeszté elő; ezen számadások igazolják azt, hogy a választmány, s különösen az annak kebelében alakult segély egylet több évi működése alatt tetemes összeget forditott jótékony czélokra, leginkább szegény gyermekek felruházása s túzifa kiosztására.

Az 1886 évi zárlat szerint a nógrádmegyei választmány készpénzbeli vagyona 767 frt 62 kr, a b-gyarmati fiók egyleté 489 frt 58 kr.

A közgyülés a pénztáros számadásait felülvizsgálván, azokat kifogástalanoknak találta, pénztárosnak nemcsak a felmentvény adta meg hanem buzgó fáradozásaért jegyzőkönyvi köszönetet is szavazott.

A választmány elnöki inditvány folytán ez évben is fogja gyakorolni a jótékonyságot szegény gyermekeknek a legszükségesebb ruhaneműekkel való felruházása s túzi fa kiosztása által. E végből B. Gyarmat város tanácsát és a helybeli pénzintézetek igazgatóságait megkeresni határozta, hogy előbbi az uj évi szokásos üdvözletek megváltása összegét — mit eddig is — a segély egylet rendelkezésére bocsátani, az utóbbiak pedig a nemes czélhoz jótékonysági alapjukból hozzá járulni szivesked jenek.

Végül a közgyülés berekesztése előtt a választmány jegyzőkönyvi köszönetet nyilvánitott Scitovszky Jánosné ő Nagyságának azon nemes cselekedeteért, hogy a mult évben a szegény gyermekek felruházási költségeihez 25 frttal volt szives hozzájárulni.

Isten áldása legyen ezen humanus egylet működésén!

Iparügy.

Az ipartestület elöljárósága október hó 30-án tartotta rendes közgyülését. Az elnök részéről bejelentettek a hó folyamán történt és a törvények alapján eszközölt szegődtetések és szabaditások. E jelentés szerint tanulót szegődtetett: Sándor István csizmadia mester Budzsár Sándort, Kohn Simon czipész mester Kohn Dávidot, Hauser Lajos hentes mester Tobis Jánost. Tanulóikat felszabadították a következő mesterek: Szefcsek Lajos csizmadia mester Szefcsek Bélát, Molnár János borbély és fodrász mester Vilim Ferenczet, Hegedüs Gergely csizmadia mester György Józsefet, Laczkó István csizmadia mester Laczko Istvánt. Munka könyvet kaptak az ipartörvény 101. § d) pontja alapján Czinner Samu és Lévi Ádám, továbbá tanuló levél és keresztlevél alapján Simony János.

Ezen jelentés után az elnök az elöljáróság tudomására hozza, hogy Bradács Boldizsár helybeli czipész mester Greneszik Mihály segédjét a testületnél nem jelentette be, tőle az egyleti dijakat levonta, de a pénztárba befizetni elmulasztotta Miután a nevezett munkaadó már másodizben követ el ily mulasztást, az elöljáróság azon határozatot hozta, hogy Bradács Boldizsár ügye tétessék át az elsőfoku iparhatósághoz azon kérelemmel, hogy a beterjesztett mulasztásáért szigoruan legyen megbirságolva.

Ezek után felolvastatott két irat, melyek közül az elsőben a budapesti czipész ipartestület kéri az elöljáróságot, hogy az országos iparegyesülethez rosszaló átiratot intézzen Gelléri Mór és lovag Falk Zsigmond országos iparegyesületi képviselők ellen, kik a honvédelmi ministerium által összehivott tanácskozmányon melyen a honvédség bőrnemü szükségleteinek mikénti beszerzése volt tárgyalva, a magyar kisiparosok érdekeit feladva hozzájárultak a már előbb idegen czéggel kötött szerződés meghosszabitásához Ezzel szemben a második átiratban Gelléri Mór kimutatja, hogy a jelen körülmények között máskép nem járhattak el, mivel ily nagy vállalatba egyesek nem bocsátkozhattak volna; az ily vállalathoz okvetlenül szövetség létrehozására van szükség, melyet a kitüzött tanácskozmány napjáig létrehozni lehetetlen volt Azonban 1890-ig, vagyis a fentebb emlitett szerződés lejártáig van idő egy életerős szövetkezetet létesiteni, mely a vállalat elnyerését biztos kilátásba helyezné. Az elöljáróság ez alkalommal egyik félrészére se szándékozik nyilatkozni, mindkét fogva az átiratokat egyszerüen tudomásul veszi.

Végül felolvastatott az ipartestülethez tartozó segédek pénztárak kezelő bizottságának átirata, melyszerint az iparos ifjuság az egylet helyiségét nem látogatja, az önmivelésre semmi gondot nem fordit; a testületi élet iránt teljesen közönyös. Miután az átirat ajánlata, hogy az egyleti helyiség továbbra ne tartassék fenn, az alapszabályok 12 §-a alapján ellett vetve, az elöljáróság tanácskozásában arra fektetett sulyt, hogy miképen lehetne az ifjuságban az egyleti élet s önmivelés iránt kedvet ébreszteni. Erre nézve ajánlva lett a kezelőbizottság tisztviselőinek, hogy igyekezzenek az egylet helyiségében minél gyakrabban megjelenni s az ott levő ifjusággal érintkezni. Továbbá köszönettel fogadtatott a jegyző ajánlata, melyszerint ő és kartársai közül Kigyóssy Ignacz, Janiusz Ferencz és Druga József hajlandók a téli hónapok folyamán az ifjuságnak, az őket közelebb érdeklő dolgokról díjmentesen felolvasásokat illetőleg előadásokat tartani. Ugyancsak ez ügy részletesebb megvizsgálása és tárgyalása czéljából az elnök elnöklete alatt következő tagokból álló bizottság lett kiküldve: Fabry János, Molnar József, Karlik János, Molnar Janos és Debreczeni Márton, kik a legközelebbi gyülésen működésükről kimeritő jelentést tesznek.

Ezzel kapcsolatban jelenthetjük, hogy a fentebb megemlitett bizottság kiküldetésének eleget tett, s működését illetőleg javaslatait a kezelő bizottság a folyó hó 15-én tartott gyülésen teljesen magáévá tette. A kezelőbizottságnak e tárgyban hozott határozatait a következőkbe foglalhatjuk össze: köszönettel fogadtatott a már fentebb megnevezett uraknak a felolvasásra vonatkozó ajánlata. Az első felolvasás a jövő hó első vasárnap estéjén 8 órakor tartatik meg. A felolvasó estélyeken a dalárda is közreműködve, ugy szintén — ha lesz vállalkozó, szavallatok is lennének. — A majdnem használhatatlan állapotban levő tekeasztal megcsináltatása határozatilag ki lett mondva, hogy ez mi-

nél gyorsabban megtörténjék, a tekeasztal ügye egy bizottságra lett bizva. Továbbá elhatároztatott, hogy a kezelő bizottság tagjai felváltva minden este jelenjenek meg az egylet helyiségében. Föl lett hozva az is, hogy az egylet érdekében a pénzhiánya, valamint a nagymérvü hátralék következtében a kezelő bizottság nem járhat el úgy, mint a hogy szeretné. Igaz, hogy a hátralék már jóideje ki lett adva behajtás végett, de a kivánt eredmény még se lett elérve, minéifogva határozta a kezelő bizottság, hogy a végrehajtás megsürgetése czéljából városunk ügybuzgó biraja kerestessék meg. A kezelőbizottság tekintettel arra, hogy a könyvtár mindennap használható legyen, a rendes könyvtáros mellé segédkönyvtárosnak Gyetvay János törekvő iparos segédet választotta meg.

Ezek után az elnök bejelentette, hogy a losonczi kiállitás alkalmából nyert kitüntetések: 40 darab okmány, 9 ezüst forint, 2 darab császári arany megérkeztek, melyek kiosztását karácson másodnapjára, csekély belépti dijjal egybekötött felolvasó estélyre határozta. Az okmányok kiosztására Karlik János diszelnök kéretik fel. Egyuttal elfogadta a kezelőbizottság az elnök azon inditványát, hogy Ilusbak Ádámnak, mint a losonczi ipartestület és a végrehajtó bizottság érdemdus elnökének a kiváló figyelemért, melyben a gyarmati iparosokat és iparos ifjuságot részesitette; ugyszintén Kovács Zsigmond ipartestületi titkárnak, valamint a budapesti asztalos ipartestületnek a losonczi kiállitás alkalmával felajánlott 1—1 darab arany jutalomért, melyet gyarmati asztalos munkák nyertek el, jegyzőkönyvi köszönet szavaztassék.

B.-Gyarmat, 1887. évi november hó 17-én.

Debreczeni Márton
jegyző.

Vasutügy. A szabadalmazott osztr m. államvaspálya társaság üzletvezetőségi főnöke Lovag Bernárd Győző úr legközelebb megküldte azon egyezségi okmányokat, melyek az ipolyság b gyarmati vasutvonal létesitése érdekében a vármegye és B. Gyarmat város részéről aláirandók lennének; megküldte továbbá azon aláirási iveket is, melyeket a b. gyarma'i 3 pénzintézet által leszámoltatni kiván. Mintbogy az érdekeltség és B. Gyarmat városa által kivánt föltételek az egyezségekben nincsenek úgy felvéve, mint azok már előzőleg kiköttettek; Scitovszky János alispán úr ezen egyezségek tárgyalása végett nov. hó 18 ra hivta egybe az érdekeltség szükebbkörü bizottságát, B.-Gyarmat város elöljáróságát, a helybeli három pénzintézet igazgatóit, valamint a vasuttársaság itt működő főmérnökét, Kovácsevics Máté urat. A megküldött egyezségben semmi biztositék nincs a vasutvonal határozott irányára, nincs semmi tekintet arra, hogy B.-Gyarmat városa az itteni indóház helyének megalapitására befolyását érvényesithesse, sőt a társaság az egyszer már kijelölt helyet, melyet a város is alkalmasnak talált, minden indok nélkül meg akarja változtatni s a temető felé vinni, az aláirási iveken kitett föltételeket mellőzve, a társulat a megküldött egyezségekben a fizetésekre nézve egészen más feltételeket szab ki, sőt a megküldött 11 aláirási iven kitüntetett 9120 frtra nézve azt köti ki, hogy ezen 9120 frtnyi összeg nem 8 év alatti egyenlő részletekben, hanem a 3 pénzintézet által egyszerre fizettessék ki, mi az időközi kamatokat tekintve, majdnem 3000 frtnyi különbséget idéz elő. Nem kevésbé kicsinyes dolog az is, hogy a 3 pénzintézet által escomptálandó 9120 frtra nézve még a vármegyétől is felelősséget kiván, mintha az itteni 3 pénzintézetben, mely 6—7 millió évi forgalmat csinál, ezen csekély összegre nézve nem volna elég biztositék.

Meg vagyunk győződve, hogy azon vasuttársasági jogtanácsost, aki ezen egyezséget formulázta, nem vezette semmiféle rossz akarat. Egyszerüen a tények és előbbi megállapodások nem tudására vezethető vissza ez a confusió. De ezen confusió sürgősen tisztázandó, mert a vasutvonal kiépitésére nézve az érdekeltség és vasuttársaság közötti conventiónak még ez év folyamán kell létrejönnie, mivel az aláirási ivek érvényöket vesztik, s ezen egyezségek a nov. hó 30 án tartandó vármegyei közgyülésen bemutatandók.

Épen ezért igen helyes volt az alispán inditványa folytán azon megállapodás, hogy az alispán egy legközelebb e hó 23. megtartandó értekezletre a vasuttársaság egyik teljmeghatalmazottját hivandja meg s ennek közbejöttével fognak az egyezségek megköttetni.

Hirek.

Erzsébet királynönk ő felsége névnapját nov. hó 19 én B.-Gyarmaton is megünnepelték. A róm. kath. templomban hálaadó istenni tisztelet tartatott, s a szeretett királyné iránti tiszteletből a vármegyeház homlokzatán s a középületeken nemz. szinü zászlók lobogtak.

Kitüntetés. Őfelsége Dacsó Pál hontvárm nagybirtokos urat a közügyek terén szerzett érdemei elismeréseül a Szent István rend kiskeresztjével tüntette ki.

Hymen. Deutsch Izidor kapuvári birtokos november 15-én kelt egybe Doman Hermina kisasszonynyal, Doman Bernát háztulajdonos és solid kereskedő müvelt szép leányával. Az esketést a főrabbi végezte. Utánna nagy lakoma és vig tánczestély tartatott, melyen a helybeli előkelő izr. családokon kivül Sopron, és Pozsony megyéből is számos vendég vett részt, s elejétől végig magyar szellem uralkodott.

Közgyülés. A vármegye rendes évi (3 ik) közgyülését e hó 30-án fogja megtartani.

Az első hangverseny és bál. A jövő évi farsang idény alig fog terjedni 6 hétre. Kétszeresen örvendünk tehát, hogy a helybeli dalegylet 25 éves jubileumának ünnepét a farsang első szombatjára január 7-kén fogja megtartani, és igy mindjárt a rövid farsang kezdetén hangversenynyel egybekötött oly tánczestélyhez jutnak a megyeháza immár egészen népszerüvé vált nagy termében városunk és vidékének müvelt családjai, amely ugy az élvezet, mint a diszes, de luxus nélküli rendezés tekintetében bizonyára minden jogos kivánalomnak meg fog felelni. A rendező bizottság részéről Reményi Károly városbiránk, mint a dalegylet ez időszerinti elnöke, továbbá Horváth Danó választm. tag és Szoboszlay Mór tanár ur mint egyleti titkár a mult vasárnap tisztelegtek közszeretetben álló alispánunk Scitovszky János urnál, hogy őt a jubiláris ünnepségek diszelnökeül felkérjék. Örömmel jelezzük, hogy a szép tisztet a minden nemes és jót felkaroló alispán úr készséggel elfogadta. Készséggel vállalkoztak továbbá a zenét müvelő fiatal hölgyek és urak a hangverseny egyes darabjai előadására is. Erről a részletes jelentést lapunk jövő számában fogjuk közölni.

Vármegyénkbe jött meghalni Mészöly Géza kitünő tájkép festőnk, ki nemcsak hazánkban, de a külföldön is szép nevet szerzett müvészete által. Ezelőtt 5 évvel nőül vette Posztóczky Rózát, Posztóczky János jobbágyi nagybirtokos s megyebizottsági tagunk kedves leányát s 5 évi boldog házassága után 42 éves korában nov. hó 11-én fejezte be munkás életét. Mészöly közszeretetben álló müvész volt, ihletett költő festő, és emellett nagyon szorgalmas munkás, aki éjjel nappal dolgozott. Temetése Bpesten nov. 14 én nagy részvéttel ment végbe s ravatalára Tisza Kálmán kormány elnökünk is küldött emlékkoszorút. Áldás emlékére!

Losoncz város költségvetése szerint az 1888-dik évre remélhető bevétel 61791 frt 60 kr; kiadás 59779 frt 34 kr. És igy deficit nem lesz, sőt 2012 frt 26 kr többlet is mutatkozik. A bevételi és kiadási tételeket a bérleti jövedelem és illetve a nagyobbrendü kölcsönök utánni kamatok fokozzák oly magasra. Igy érthető az, hogy egy alig 6000 lakosságú városnak 60,000 frtot meghaladó költségvetése van.

Tüz. A gr Ziсhy senioralis uradalomhoz tartozó Illési pusztán 2 kazal takarmány és egy 20 öles rakodó, szintén tele takarmánnyal elhamvadt. A tüz a szénarakodóban, mint a jelek mutatják, szándékos gyujtogatásból eredt. A b. gyarmati tüzoltók nov. 17 én déli 12 órájától másnap az esti órákig voltak kint a helyszinén, s nekik köszönhető, hogy a szomszédos 15 nagy kazal el nem égett. A kár 6000 frtra tehető. Illési puszta Nógrádmegyéhez tartozván, a gyujtogató méltán remeghet a statáriumtól!

Halálozás. Kapor György járásbirósági irnok, ki hosszabb idő óta állásától fel volt függesztve, nov. hó 18 án gümőkórban elhalt.

A katonák új exercérozása Vakarja a baka füle tövét. A mit eddig keservesen megtanult, az már most nem ér semmit; kezdheti elül s tanulhat ujra. A közös hadügyminiszter a fegyverfogások nagy részét megváltoztatta s a napokban bocsátotta szét az erre vonatkozó pótlásokat, melyek a gyakorlati szabályokban a megváltoztatott pontokat helyettesiteni fogják. A változások legink bb az ujitott fegyverel való bánásra vonatkoznak. A tüzelés elüt egészen a régi módszertől, mert az uj fegyvereknél nem egyes töltény nyel lőnek, hanem egy egész „magazin"-t kell a bakának a fegyverbe tennie teletöltény nyel, a mi végből aztán elöl nem egy, hanem két „patrontáská"-t fog hordozni a derék övön. Megváltozik a baka diszfegyverfogása, az ő büszkesége is: a tisztelgés. Egy időben szó volt róla, hogy teljesen mellőzni fogják, de a czopf mégis győzött, csak átalakitották. Ezután nem a mell baloldalához szoritja a baka a fegyvert, hanem — mint a poroszok — a mell közepén függőleges irányban, minek meg fog némely kényelmet szerető baka örülni, mert igy a fegyvert a patrontáskára is teheti.

A deficzit és a czigaretta A megnehezült idők viharos járása boronálta őket igy össze. A czigaretta is segitségére megy az állami pénzügy sülyedező hajójának. Vékony dongájához, karcsu termetéhez biz ez terhes feladat; de hát a „muszáj" nagy ur. Vérszerinti atyafiai a hori horgas „Virgina", a köpczös „Britanica" a gyöngéd „Regalitas" és a marczona „Cuba" is ott fáradoznak a honmentő nagy munkában. A czigaretta eddig kihuzta magát a kötelesség alól. Állam polgári kötelmei helyet a felebaráti szeretetet gyakorolta. Az állam zsebe helyett az egyesek zsebén segitett. Rajta csipték a finánczok s most a törvény jármába akarják befogni. Legalább a dohányjövedék kezeléséről szóló legujabb törvényjavaslat szerint a szivarhüvelyek készitése, árulása megtiltatik. A diszes „hülznik" és az „öngyártás" korszaka hát mulóban van. Jaj nektek ti különféle elnevezésü „hülznik" kik a boltokban millió számra hevertek, ott penészedtek, ha ujesztendeig el nem hordanak onnan s megnem töltenek addig faintos szüz dohánynyal. Ezentul a kávéházakban s a vendéglőkben a „Sultan"-ok kerülnek füstre és a „Hölgy"-ek jönnek tüzbe, hacsak a czigarettázó világ tul nem jár a financz eszén és czigarettáit nem ugy sodorja.

Párbaj Ipolyságon f. hó 16 án d. u. 6 órakor Stotter László mérnök lakásán Paczolay Gyula árvaszéki ülnök s Sághy Benő ügyvéd között véres kard párbaj vólt. Paczolay a hátán egy lapvágást, kezén kis karczolást, Sághy homlokán egy vágást kapot. Hogy a vágások nem veszélyesek, annak legnagyobb bizonyitéka az, hogy Sághy Benő a nov. 17 iki közgyülésen meg jelent. A párbajt a honti cassinóban történt összeszólalkozás szülte.

Hol vásároljunk? Fontos kérdés, melyre a választ nem oly könnyen lehet megadni. A vidéki nagy közönség hozzá van szokva, hogy nagyobb de sok esetben még apróbb bevásárlásait directa forrásnál tegye meg. A sok százezernyi tőke, mely még rövid évtizedekkel ezelőtt évente a külföldi piaczokra szivárgott, iparunk rohamos emelkedésével hazánkban marad. A nagy vámok, melyek addig a külföldről érkezett czikkek árát nagyban emelték már nem léteznek és igy az áruczikkek is olcsóbbak. Most az őszi idény beálltával és a karácsony előtti hetekben kereskedőink özönével küldik a vidékre képes és nem képes árjegyzékeiket. Ámde a mily kecsegtető az ajánlat, nagy figyelemmel kell lennünk az illető czég megválasztásában is. Sok vétket követnek el bizonyos fajta „kereskedők" e téren. Olcso jó árut igérnek, és küldenek használhatatlant stb. Vannak nagy garral lármázó kereskedők, kik üzletük életét a saison alkalmával csak egy pár hétre tervezik és ha egy pár ezer vásárlót már rászedtek, beadják a kulcsot. Egy-egy jóhevü széles körben solidságáról ismeretes czég felhivásának szivesen adunk tehát tért. Ilyen a budapesti Csáki Samu férfi és női divat áruk czége, mely pontos, lelkiismeretes és solid kiszolgálása által ismeretes.

Lapunk mult számában a nősülési és katona elbocsátási ügyek, melyek a nov 9 ki közig. bizottsági ülésen tárgyaltattak, hiányosan voltak közölve. A hivatalos és teljesen hiteles adatok szerint nősülések megadandóknak véleményeztettek: Fábián Vincze, Mészáros Gábor, Szanó István, Szubánszky Imre, Szalai Antal, Uj János, Tőzsér József, Farkas István, Petyko György, Hudecz Mihály, Leszeniczki János, Havaj Márton, Bán László, Matus Pál, Répa Mihály, Tót István, Szalatovics Péter, Kovács Anzelm, Bagdal Mihály, Farkas Lajos, Budai László, Balás György, Fánczi János, Uj Gáspár, Demeter János, Kovács Pál, Berki György, Kanyó József, Fancso János, Fasang János, Csehan János, Güt József, Abond Pál, Bartus Mihály, Berze András kérvényezőknek. Elutasittattak: Vaskor János, Tóbiás Mihály Molnár Ferencz, Grólyo István. Pótlás végett vissza küldetett Maginecz György kérvénye. A hadseregből elbocsájtandóknak véleményeztettek: Oláb Lajos, Kis Péter Kórmány József, Kis András, Sári Mihály, Hegedüs Ferencz, Csóka András, Marcsok János, Rakas Pál, Mészáros László kérvényezők.

Az iszákosság ellen. Az osztrák kormány törvényjavaslatában, csak a borsósabb paragrafusokat válogatva ki, a következők foglaltatnak: Olyan községekben a hol a lakosok száma nem nagyobb 500-nál, annyi engedélyt lehet adni, hogy minden ötszáz lakosra legfölebb egy pálinkamérés jusson. Ez még nem volna nagy veszedelem a pálinka kedvelőire, mert hát egy helyen is lehet sokat inni, de nagyobb baj lesz reájuk nézve a, hogy a törvényjavaslat egy másik paragrafusa azt rendeli el, hogy a pálinkaméréseket szombat délután 5 órától hétfő reggel 5 óráig zárva kell tartani s ép igy minden ünnepen az előtte való nap délutánjától az utána következő nap reggeléig. E paragrafus a német „blau" szónak más értelemben, mint a kék szin megjelölésére való alkalmazását illuzóriussá fogja tenni s „Blaumontag" szavat meg majd egészen kipusztitja az osztrákok szótárából. Még szigorubb egy masik paragrafus, mely minden emberre, a ki az utczákon, nyilvános helyeken, vagy korcsmában, kávéházakban és egyéb helyeken szembetünően részegen mutatkozik, vagy valaki mást leitat, egy hónapig terjedhető börtönbüntetést, vagy ötven forintnyi pénzbirságot szab. Ugyanily büntetést szab a törvény azokra a korcsmárosokra és pálinkamérőkre, a kik kiskoru ivóknak annyi szeszes italt adnak, hogy azok lerészegeznek. A 11. §. pedig ezeket mondja: „A kit egy esztendőben háromszor büntetnek meg iszákosság miatt, azt a politikai hatóság egy esztendőre kitilthatja a lakóhelyén lévő italmérő helyiségből. A ki e tilalmat áthágja, egy hónapig terjedhető börtönbüntetést kap, vagy ötven forint pénzbirságot fizet. — Ha ez a törvény életbe lép Ausztriában kötéllel se lehet majd részeg embert fogni.

CSARNOK.

Török közmondások.

Minden nemzet bölcsészete közmondásaiban rejlik. A miként a szokások a nemzetek ősi erkölcseinek alapját képezik, azonképen domboritják ki a közmondások typikus jellemvonásait. Meg akarnok ismerni valamely nemzetet alapjában, szivébez, lelkébez akarjuk férközni? — tanulmányozzuk szokásait közmondásait s fogalmunk lesz gondolkozásáról, erkölcsi érzületéről, politikai hitvallásáról stbről. Alkalmat veszek magamnak a török nemzet közmondásaiból nehányat közölni; nem mintha épen alkalomszerü lenne, mert hiszen a török nemzet századok óta nem tünt le s nem fog letünni Európa érdekszönyegeiről — mindenkor érdeket tud maga iránt költeni akár politikai, akár kulturális, akár társadalmi uton, csak egy fénysugárt akarok ide vetni e hajdan hatalomban oly erős nemzet lelke világából.

•

Csókold meg azt a kezet, melyet le nem vághatsz.

•

Az ökörnek szarvai, a madárnak szárnyai nincsenek terhére.

•

A ki a verebektől fél, az ne vessen rizset.

•

Az elkopott seprőt dobd el.

•

A sok zab, tönkre teszi a lovakat.

•

Áldozd föl szakálladat, hogy fejedet meg menthesd.

•

Légy rabszolgája annak, ki védelmez, és parancsoló ura annak, ki megvet. R.

Horváth Danó,
felelős szerkesztő.

3369—887. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A b.-gyarmati kir. törvényszék mint telekönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Rencsan Jánosné szül. Fábián Anna végrehajtatónak, Frecska Jánosné Fábián Judit végrehajtást szenvedő elleni 56 frt 85 kr tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a b.-gyarmati kir. törvényszék területén lévő B.-Gyarmaton fekvő, 1-ör a b.-gyarmati 918-ik tjkvben Frecska Jánosné, Fábián Judit nevére irt I. 357. hrsz. alatti házra s közös udvarra a csatolt bizonyitvány szerint 240 frtnyi kikiáltási árban, 2-or a B.-gyarmati 972. tjkvben ugyanaz nevére irt †. 3620—b. hrsz. szöllőre 213 frtnyi kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi deczember hó 13-ik napján d. e. 10 órakor a b.-gyarmati kir. tszék pertárában megtartandó nyilvános árverésen a megálapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10-tóliját készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvcz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számitott és az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ban kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt B.-Gyarmaton a kir. tszék mint tkkvi hatóság 1887. évi november hó 1-én.

Indiai fog gyógykivonat

INDIAI FOG-GYÓGYKIVONAT

G. Bäuchler-féle

STEGLITZ-BERLIN

INDIAI

FOG-GYÓGYKIVONATA

a legkitűnőbb és biztos gyógyszer, melynek már egyszeri használata után a fogfájás azonnal és végleg megszűnnik. Kapható: B.-Gyarmaton a „Szent-Lélekhez" czimzett gyógyszertárban. Egy üveg ára 50 kr.

Cservenyák György,

gyógyszerész.

INDIAI FOG-GYÓGYKIVONAT

Indiai fog-gyógykivonat

Van szerencsém Szécsény és vidéke gazda és állattenyésztéssel foglalkozó nagyérdemű közönségét arról értesíteni, hogy **Szécsényben** mint **állatorvos** letelepedtem, az állatgyógyászatot megkezdettem.

Az állatgyógyászati tanfolyam sikeres bevégzése, a szerzett tapasztalataim valamint jó bizonyítványaim bátoritanak fel arra, hogy Szécsény és vidéke gazdaközönségének bizalmát és becses pártfogását kérve, azt kiérdemeljem.

Szécsényben, 1887. évi november hóban

teljes tisztelettel

Huszár Henrik,

okleveles állatorvos.

Hirdetmény.

A felső-panczi közbirtokossági jegelejog nagyon dég fogadó, egyéb melléképületekkel folyó 1887. évi deczember hó 4-én délelőtti órákban Felső-Panczen a közbirtokossági tanácsteremben 3 évre árverés útján haszonbérbe fog adatni.

Zárt ajánlatok elfogadtatnak, valamint a kikiáltási árnak 10 százalékja az árverés megkezdésekor, biztositékul letendő.

A többi feltételekről előlegesen értekezhetni **TAPOLCSÁNYI FERENCZ** közb. alelnökkel B.-Gyarmaton a vármegye házában

2553—887 szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A b.-gyarmati kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhirré teszi, hogy a b.-gyarmati Takarékpénztár végrehajtónak ismeretlen tartózkodású Kohn Fülöpné ügygondnoka végrehajtást szenvedett elleni 250 frt tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a b.-gyarmati kir. törvényszék területén levő B.-Gyarmaton fekvő a b.-gyarmati 374. tjkvben Kohn Fülöpné néh. Ganzl Iletti nevére irt A. I. 1. sor. 467 hsz. alatti czimszáma házra a beltelekre 1404 frtnyi kikiáltási árban az árverést elrendelte azon feltétellel, hogy az 1881. évi LX. t. cz. 103. §-a értelmében 4057—83 és 1024—85 szám alatt özv. Kohn Izsákné szül. Kohn Hani javára betáblázott élethossziglan tartó lakás, ellátás és holta esetére tisztességes eltakaritásból álló szolgalmi jogot megelőző jelzálogos követelések kielégitésére szükséges összeg 1114 frt 68 krban megállapittatik, s a mennyiben a fentebbi ingatlan a szolgalmi jog fentartásával olyan árban nem adatnék el, mely a szolgalmi jogot megelőző tehertételek fedezésére nem elegendő, az árverés hatálytalanná válik, és az ingatlan a szolgalmi jog fentartása nélkül a kitüzött határnapon ujabban elárverezteték, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi deczemberhó 29-ik napján d. e. 10 órakor a b.-gyarmati kir. törvényszék tkvi pertárában megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 110 frt 40 krt készpénzben, vagy az 1881. évi 60. törvényczikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott a az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. kelt igazságügym. rendelet 8. §-ba kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni a vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről, kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt B.-Gyarmaton, a kir. törvényszék mint tkvi hatóságnál 1887. évi szeptember hó 21-én.

Csáki Samu

Budapest, Kerepesi-út 13., a „MOLNÁR"-hoz.

Kitűnő alkalom, nyilik a vidéki vásárló közönségnek, az őszi időnyre, valamint karácsonyi és ujévi szükségleteik beszerzésére. Vagyonbukat **Molnár Endre és T-sa** czég uri és női divat raktár üzlet áruit a csődtömegtől igen olcsón megvásárolván az egyes árukat nagyon olcsón adom el. Mutatványul a gazdag árjegyzék rövid részletét itt közlöm.

Férfi czikkek:

	III.	II.	I.
3 darab finom ing (fehér)	4 frt 50,	6.	7.
3 „ színes ing	4 frt —,	5.	6.
1 „ Jaeger ing vagy nadrág	1 frt 50,	2·50,	4.
12 „ legfinom. gallér minden alakban		2.	2·20
6 pár készitő legfinomabb		2.	2·20
6 „ kötött harisnya	1 frt 50,	2,	3.
Nyakkendő igen olcsón	27 kr, 40, 60, 90,	1·20	

Női czikkek:

	III.	II.	I.
3 darab női ing svajczi	—	—	3·60
3 „ „ „ himzett betéttel	3·60,	4·50	6
3 „ „ háló kabát	3—,	4·50	6.
Nadrágok, chiffon, barchent és flanellből drbja	1,—,	1·50	2.
Nagyválaszték triest derék á	2,—,	2·50	3·50
„ szövött derék dbja	2,—,	3,—	4.
6 pár harisnya (kötött)	1·50,	2,—	3.
6 „ „ (szövött)	2·—,	3.—	4.

uri és női kéztyü párja 75, 1 frt, finomabb párja 1·20, 1·40. Kötött kéztyük 30, 50, 75 és 1 frt. Ruhakelmék méterje 35 krtól feljebb. Továbbá kapható csipke gombok, rusche, chiffon és vásznak, egyáltalában minden e szakmába vágó czikkek, ismert solid elveimnél fogva szabott árak mellett árjegyzék szerint, olcsóbban mint bárhol!

Ablakfüggöny tisztitás 38 kr. Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Mély tisztelettel:

Csáki Samu,

Budapest, kerepesi-út 13, a „MOLNÁR"-hoz.

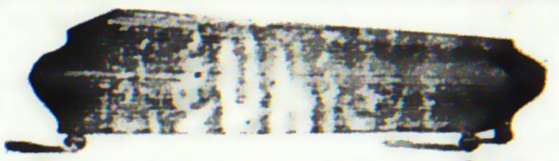

ÉRCZKOPORSÓK

és selyem szemfödelek

kaphatók

EBENFÜHRER LAJOS

kereskedésében B.-Gyarmaton, nagy választékban jutányos áron.

A LEGJOBB

Czigarett papiros

kétségtelenül a valódi

LE HOUBLON

francia gyártmány

CAWLEY & HENRY gyárából

Párisban.

Utánzástól óvatik.

Ezen papir Dr. POHL J. J., Dr. LUDWIG E., Dr. LIPPMANN E. bécsi egyetemi vegyész tudor urak által, kitünő minőség és teljes tisztasága végett, és hogy semmi az egészségnek ártalmas anyagot nem tartalmaz, legmelegebben ajánlatik.

LE HOUBLON 600 LE HOUBLON

Fac-simile de l'étiquette

17, rue Bérangr. à PARIS

Budapest, 1886. decz. 1-én.

A mosókonyhánkban alkalmazásban álló és Önök által szállitott 2 drb. 3. sz. mosóbefacsarógép minden tekintetben czélszerünek és előnyösnek bizonyul s midőn ezt készjeggel igazoljuk, egyidejüleg kijelentjük, hogy gépünket mindazoknak, kiknek ilynemü gépre szükségük van legjobban fogjuk ajánlani.

Grand Hôtel Hungaria
Hartman f. a. k.

Budapest, 1886. nov. 23-án.

Tapasztalat folytán a mosót és facsarógép felől szivesen értesitem Önöket, miszerint kifogástalan és tiszta mosás, a fehérnemüek kimélése, könnyü kezelési mód, valamint szappan és idő megtakaritás tekintetéből gépeik tökéletesen megfelelnek s azokat bizvá-t ajánlhatom. Kertész Tódor s. k.

Dorottya-utcza 1. sz. alatt

A

nagymosás

kellemetlensége

megszünt

mert

mosó- és facsarógépünkkel

(STRAKOSCH és BONER szabadalma

egy személy egy nagyobb háztartás fehérneműit néhány óra alatt, a fehérnemü rendkivüli kimélése, szappan tüzelőanyag és idő megtakaritás mellett hófehérré mossa **Vasmángorlók** csinos és czélszerü kiállitással.

Kaphatók Magyarország egyedüli vezérügynökeinél

Schleinz Károly és Társainál

Bpesten VIII. stáczió-utcza 47, és V. harminczad-utcza 4.

Próbamosás minden szerdán délután 3 órakor.

Részletfizetés mellett is kapható. Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Termi Ferd. 1886. nov.

Elismerem, hogy a részemre küldött 1. sz. mosó- és facsarógép minden tekintetben nagyon czélszerü, elég könnyen jár s a háztartásban nélkülözhetlen

Gróf Bethlen Márk s. k.

Sz.-Fehérvár, 1887. marcz.

Ismételve csakis a legjobbat mondhatok mosógépükre. Többizben meg lett támadva azon helytelen kijelentéssel miszerint a ruhát rontaná, pedig biztositom, hogy ez nem áll, mert utóbbi időben egy egész menyasszonyi kelengyét mostam a géppel és a svájczi himzések ugyszinte a francia csipkék, a legkevesebbet sem szenvedtek.

Cichini Kálmán s. k.

Esztergom, 1886. decz. 1-

Az önöknél megrendelt 2. sz. mángorlógép igen jó munkát végez teljesen megvagyok vele elégedve. Rajner Ágnes sk.

A pesti magyar kereskedelmi bank váltóüzlete

Budapest, Dorottya-utcza 1. sz.

BAZILIKA

SORSJEGYEK

évenként 3 húzás.

LEGKÖZELEBBI HÚZÁS

1887. évi deczember 1-én

főnyeremény **100,000 frt**

ajánl az

1887. deczember hó 1-én

leendő húzáshoz

Bazilika-sorsjegyeket

Kés pénzfizetés mellett a hivatalos napi-árfolyamon.

Részletfizetésre:

3 drbot 18 havi részletre á 1 frt 93 kr.
5 „ 18 „ „ „ 3 frt 23 „
10 „ 18 „ „ „ 6 „ 46 „

Már az első részlet lefizetése után az esetleges nyeremény kizárólag a részletiv tulajdonosát illeti.

Megrendelések B.-Gyarmaton Felsenburg Ödön úrnál adhatók fel.

Olcsó világitás!

Amerikai **Petroleom** 1 liter 18 kr

Flóra Stearin gyertya 1 csomag 500 gram 38 kr.

Petroleom gyertya 1 csomag 30 kr

Fagyu-gyertya ½ kilo 28 kr.

Szegedi Szappan 1 kilo 30 kr.

Szin szappan sárga 1 kilo 28 kr

Friss hering és Orosz hainh. Naponta friss pörkölt kávé.

Továbbá tea, rum, czukor, kávé, pótkávé, rizs, dara és **hengermalmi liszt,** úgy minden e szakmába vágó jóminőségü árúk a legjutányosabb árak mellett kaphatók

JUNG ANTAL,

fűszer- és vegyes kereskedőjénél

B. Gyarmaton,

Sóház utcza és Buzatér közelében.

Nyomatott a kiadótulajdonos Kék Lászlónál B. Gyarmaton 1887